



**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2800/17-A

Název	Odborné učiliště Vyšehrad
Sídlo	Vratislavova 6, 128 00 Praha 2
E-mail	sps.vratislavova@zris.mepnet.cz
IČ	60436735
Identifikátor	600020827
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Josef Filip
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Vratislavova 6, 128 00 Praha 2 Chabařovická 4, 182 00 Praha 8
Termín inspekční činnosti	4. 12. 2017 – 8. 12. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení průběhu, podmínek a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Odborné učiliště Vyšehrad, Vratislavova 31/6, Praha 2 (dále „škola“ nebo „instituce“) poskytuje vzdělávání podle školních vzdělávacích programů ve dvouletých a tříletých oborech ukončené závěrečnou zkouškou. Žáci se vzdělávají v praktické škole, gastronomických a obslužných oborech (kuchař, cukrář, prodavač, elektrikář, pokojská). Od 1. ledna 2017 došlo ke sloučení s příspěvkovou organizací Odborné učiliště a Praktická škola, Praha 8, Chabařovická 4/1125. Vzdělávání se uskutečňuje na dvou místech v sídle školy ve Vratislavově ulici a v Chabařovické.

K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 368 žáků ve 38 třídách. Všechny třídy kromě dvou dobíhajících třetích ročníků jsou zřízeny pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Vzdělávání zajišťovalo 58 pedagogických pracovníků.

Škola je fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, která ji ocenila certifikátem Katedrová škola.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) vychází z jasně formulované a reálně stanovené strategie dalšího rozvoje školy, která reflektuje aktuální stav instituce (sloučení škol) a zohledňuje společenskou poptávku (vzdělávání žáků se SVP) i právní změny ve vzdělávání. Prioritou vedení školy je cílené propojování teoretického a praktického vyučování a vytvoření optimálních materiálních podmínek pro přípravu žáků ve zvolené profesi. V řízení instituce se pozitivně odráží dlouholeté manažerské schopnosti a pedagogické zkušenosti ředitele školy, rovněž jeho znalost problematiky speciálního školství. Stanovené cíle se daří průběžně uskutečňovat. Významným příkladem je vybudování pracovišť odborného výcviku v prostorách školy především pro žáky, kteří vzhledem ke svému znevýhodnění nejsou schopni odborný výcvik absolvovat na pracovištích v reálných podmínkách.

Úspěšnou realizaci stanovených záměrů v oblasti odborného vzdělávání a zapojení žáků do pracovního procesu umožňuje spolupráce se zákonnými zástupci a s mnoha sociálními partnery. Kooperace s dalšími partnery, např. s Českým svazem mentálně postižených sportovců, úřadem práce a nevládními organizacemi vytváří prostor pro začleňování žáků do společnosti. Příkladem inspirativní praxe je aktivní členství žáků s mentálním postižením ve sportovním klubu, který jim nabízí smysluplné alternativy trávení volného času. Žáci se jeho prostřednictvím zapojují i do organizace různých sportovních akcí (Halového mistrovství Evropy INAS v roce 2017).

Realizace teoretické výuky na dvou místech klade zvýšené nároky na organizaci vzdělávání. Ředitel stanovil transparentní pravidla pro žáky i pedagogické pracovníky, vytvořil funkční systém pravidelných porad a účinné mechanismy, jimiž řídí pedagogické procesy. Efektivně delegoval část svých pravomocí na čtyři zástupkyně. Poradní funkci mají i předsedové předmětových komisí, kteří zajišťují plnění zadaných úkolů a v některých případech poskytují vedení zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání.

Kontrola kvality vzdělávání však není zcela komplexní. Hospitační činnost vykonávají především zástupkyně ředitele. Ředitel hospituje v minimální míře, pedagogickým pracovníků tak z jeho strany chybí cílená zpětná vazba a metodické vedení.

Personální podmínky umožňují realizaci školních vzdělávacích programů, přestože 23 pedagogických pracovníků (především zaměstnanci sloučené organizace) nesplňuje

předpoklad odborné kvalifikace. Osm pedagogických pracovníků může vykonávat přímou pedagogickou činnost vzhledem k věku a délce pedagogické praxe, dva pedagogičtí pracovníci mohou vykonávat přímou pedagogickou činnost, protože vedle přímé pedagogické činnosti, pro kterou mají odbornou kvalifikaci, vykonávají také další přímou pedagogickou činnost v rámci druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě, pro kterou nemají odbornou kvalifikaci. Třináct pedagogických pracovníků zajišťuje výchovu a vzdělávání po nezbytnou dobu a v nezbytném rozsahu. V době inspekční činnosti si tyto pedagogové doplňovali kvalifikaci příslušným studiem. Ve většině případů se jejich nekvalifikovanost zásadním způsobem neprojevila v kvalitě výuky.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) vychází z potřeb školy (škola OnLine), její profilace (diagnostika psychologických projevů, podpůrná opatření) a dále je cíleně zaměřeno především na studium ke splnění kvalifikačních předpokladů. V menší míře se pedagogičtí pracovníci vzdělávají v metodách a formách výuky. Vzdělávání vedení školy se pozitivně promítá do kvality řízení školy.

Vícezdrojové financování umožňuje škole realizovat školní vzdělávací programy. Škola hospodář s příjmy ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Vhodně je doplňuje vlastní činností (prodej cukrářských a pekařských výrobků žáků ve vlastní prodejně). Od posledního inspekčního hodnocení došlo v budově školy ve Vratislavově ulici k mnoha stavebním úpravám, řadě rekonstrukcí a modernizací (v době inspekční činnosti byl dokončován nový pavilón pro praktické vyučování), které přispěly k dalšímu rozvoji školy a vytvoření výborných podmínek pro výuku. Obě pracoviště jsou moderně vybavena jak pro teoretickou, tak i praktickou výuku (cvičný bufet, kuchařské a cukrářské dílny, cvičný byt). Škola disponuje dostatečným počtem kmenových a odborných učeben vybavených didaktickou technikou (počítače, interaktivní tabule, dataprojektory). Kvalitu vzdělávání podporuje také nákup nových učebnic, učebních pomůcek a spotřebního materiálu pro výuku.

Organizace odborného výcviku klade zvýšené nároky na bezpečnost a ochranu zdraví žáků. Žáci jsou periodicky seznamováni s pravidly bezpečnosti práce s ohledem na druh vykonávané činnosti, uplatňované technologické postupy i charakter pracoviště, na němž je realizován odborný výcvik.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Organizaci vzdělávání pozitivně ovlivňují menší počty žáků v jednotlivých třídách. Výuka je většinou organizačně a metodicky propracovaná, vhodně strukturovaná vzhledem k stanovenému cíli. Většina zvolených didaktických postupů odpovídá charakteru vyučovaného předmětu. S ohledem na náročnost zadávaných úkolů a schopnosti žáků učitelé citlivě volí individuální přístup.

Ve většině sledovaných hodin všeobecně vzdělávacích předmětů byly použity efektivní metody a formy práce. Vyučovací hodiny se vyznačovaly promyšlenou organizací výuky a častým střídáním činností, které vedlo k udržení pozornosti a zájmu žáků. Vyučující kladly důraz na pochopení učiva, procvičování a upevňování probíraných jevů. Zvolené výukové postupy vedly žáky k rozvoji klíčových kompetencí (pracovní, k učení, sociální a komunikativní). Názornost výuky podpořila cíleně využitá výpočetní technika (audiovizuální ukázky). Vyučující poskytovali žákům účinnou podporu, respektovali jejich vzdělávací potřeby, studijní předpoklady i osobnostní zvláštnosti. Nedostatkem některých hodin byla absence písemného záznamu na tabuli. Pro lepší fixaci a rychlejší zapamatování

probíraného učiva by bylo vhodné propojit jak sluchovou, tak zrakovou percepci žáků. V ojedinělých případech byla použita nesprávná terminologie.

V odborném teoretickém vzdělávání je cíleně propojována teoretická výuka s praktickým využitím získávaných znalostí a dovedností. Provázanost teorie s praktickým vyučováním zvyšuje efektivitu výuky, žákům umožňuje upevnit si a prohloubit již získané znalosti, dále rozvíjet odborné kompetence i lépe chápat probírané učivo v souvislostech. Vyučovací hodiny byly učiteli většinou dobře organizačně i metodicky připravené. V některých případech však vyučující nedostatečně diferenciovali zadávané úkoly s ohledem na schopnosti žáků a jejich pracovní tempo, což se projevilo v některých hodinách pasivitou žáků.

Odborný výcvik probíhá jak v prostorách školy, tak i na smluvních pracovištích pod vedením proškolených instruktorů. Organizace výuky a zařazování žáků do skupin zohledňuje jejich specifické potřeby. Žáci si na požadované úrovni osvojují a prohlubují různé technologie přípravy pokrmů, seznamují se i s moderními trendy v gastronomii, na různé úrovni zvládají odlišné formy obsluhy a učí se komunikovat se zákazníkem. V rámci získávání odborných dovedností si rovněž upevňují důležité pracovní návyky, smysl pro kvalitu a zodpovědnost.

Společným pozitivem všech sledovaných hodin byla příjemná, vstřícná a přátelská atmosféra a podpora budoucí profesní role. Učitelé komunikovali s žáky srozumitelně, vnímali jejich speciální vzdělávací potřeby.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků jsou pravidelně sledovány a systematicky vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady. K ověřování úrovně znalostí, vědomostí a dovedností škola využívá běžné interní nástroje (písemné a ústní zkoušení). Míra osvojení odborných kompetencí je průběžně sledována v průběhu odborného výcviku. Škola systematicky vyhodnocuje vývoj, proces socializace i dílčí úspěchy každého žáka (pokroky v samostatnosti, sebeobslužnosti, v praktických činnostech).

V průběhu vzdělávání dosahují žáci očekávaných výsledků. Žáci se zájmem o zvolený obor jsou většinou v průběhu školní docházky úspěšní, téměř polovina žáků prospívá s vyznamenáním. Efektivitu vzdělávání dokládá vysoké procento žáků, kteří úspěšně dokončí studium. Ve výsledcích vzdělávání žáků se však negativně projevuje jejich vysoká absence, která se odráží zejména v předčasných odchodech ze vzdělávání (více než čtvrtina ukončuje vzdělání předčasně). Rovněž vysoké procento žáků nemá uzavřenu klasifikaci k 30. 6. Škola analyzuje příčiny vysoké absence žáků a přijímá opatření vedoucí k jejímu snížení (spolupráce třídních učitelů s pracovníky školního poradenského zařízení).

K eliminaci rizik studijní neúspěšnosti žáků a zvládnutí nároků středoškolského vzdělávání přispívá funkční poradenský systém. Hlavní důraz je kladen na včasné podchycení rizikového chování žáků, vytvoření pozitivního pracovního klimatu a poskytnutí účinné pomoci při zvládnutí nároků zvoleného oboru vzdělání. Žákům jsou vzhledem k jejich specifickým potřebám umožňovány přestupy především do oborů, které odpovídají svou náročností jejich schopnostem a možnostem. Přínosná je také práce psychologů, která poskytuje v případě potřeby žákům poradenskou konzultaci a zajišťuje intervenci žákům, kteří se ocitli ve složité životní situaci (např. ztráta bydlení). Mezi nejčastěji řešené kázeňské problémy kromě zmíněné neomluvené absence, s níž souvisí záškoláctví, patří vzájemné

konflikty mezi žáky, experimentování s omamnými látkami či nevhodné chování žáků ve škole a na smluvních pracovištích. Účinným nástrojem při řešení závažných kázeňských přestupků jsou výchovné komise, jichž se účastní zákonní zástupci, třídní učitelé a výchovné poradkyně.

Vedení školy se ve spolupráci s psycholožkou intenzivně zabývá příčinami školní neúspěšnosti, vyhodnocuje je a přijímá preventivní opatření, jejichž smyslem je snížit počet žáků předčasně ukončujících vzdělávání. K bezpečnosti žáků přispívají nastavené preventivní mechanismy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- od poslední inspekční činnosti v roce 2009 došlo ke sloučení Odborného učiliště Vyšehrad s Odborným učilištěm a Praktickou školou. Řediteli školy se podařilo úspěšně propojit obě instituce a zároveň vytvořit jednotnou koncepci řízení, která žákům vytváří optimální podmínky pro osvojení odborných kompetencí pro výkon zvolené profese.

Silné stránky

- spolupráce se sociálními partnery, umožňující účinné začleňování žáků do pracovního procesu,
- účinná podpora žáků zaměřená na jejich osobnostní rozvoj a socializaci,
- materiální vybavení školy, které efektivně umožňuje získávat a rozvíjet odborné kompetence žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- méně účinný kontrolní systém z hlediska pedagogické činnosti.

Příklady inspirativní praxe

- zapojení žáků s mentální postihem do sportovního klubu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- při hospitační činnosti se zaměřit na poskytování kvalitní zpětné vazby a účinnost přijatých opatření,
- DVPP zaměřit k účelnému využití forem výuky a k širšímu spektru metod výuky, které by byly vhodné pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami s podporou efektivního učení.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy číslo 19/34 ze dne 15. 9. 2016 o sloučení příspěvkové organizace Odborné učiliště Vyšehrad, se sídlem Praha 2 – Vyšehrad, Vratislavova 31/6, s příspěvkovou organizací Odborné učiliště a Praktická škola, Praha 8, Chabařovická 4/1125 s účinností od 1. 1. 2017
2. Rozhodnutí MŠMT – zápis do školského rejstříku čj. MŠMT – 33333/2016-2 ze dne 1. 11. 2017
3. Jmenování do funkce ředitele organizace Odborné učiliště Vyšehrad ze dne 28. června 2008 čj. S-MHMP 18309/2008
4. Potvrzení ve funkci čj. 259482/2013 ze dne 11. 4. 2013
5. Školní řád s platností od 1. 9. 2017
6. Školní matrika vedená k termínu kontroly
7. Výroční zprávy o činnosti školy ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017
8. Třídní knihy vedené ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
9. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 74-51-E/01 Pečovatelské služby s názvem Pečovatel/pečovatelka, čj. 510/06/12 ze dne 1. 9. 2012
10. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby s názvem Obsluha ve stravovacích zařízeních, čj. 65-51-E/01 ze dne 1. 9. 2012
11. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 66-51-E/01 Prodavačské práce s názvem Prodavačka/Prodavač, čj. 386/04/2012 ze dne 1. 9. 2012
12. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 29-51-E/01 Potravinářská výroba s názvem Cukrářka/Cukrář, čj. 298/05/2015 ze dne 1. 9. 2015
13. Školní vzdělávací program pro obor vzdělání 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá s názvem Praktická škola dvouletá, čj. 410 Z ze dne 1. 9. 2017
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekční činnosti
15. Portfolio výchovné poradkyně, metodičky prevence a školní psycholožky
16. Kniha úrazů vedená na pracovišti Vratislavova 6, Praha 2 od 1. 9. 2017
17. Kniha úrazů vedená na pracovišti Chabařovická 4, Praha 8 od 4. 3. 2016
18. Finanční vypořádání dotací MŠMT v roce 2016
19. Výkaz zisku a ztráty za 12/2016
20. Rozbor nákladů za období 12/2016
21. Přehled hospodaření za rok 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Zuzana Bejrová, školní inspektorka

Ing. Zuzana Bejrová v. r.

Mgr. Ing. Jana Čalová, školní inspektorka

Mgr. Ing. Jana Čalová v. r.

Mgr. Marie Hotmarová, školní inspektorka

Mgr. Marie Hotmarová v. r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Bc. Šárka Snížková v. r.

V Praze 21. 12. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Josef Filip, ředitel školy

Mgr. Josef Filip v. r.

V Praze 22. 12. 2017